

Cyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot

Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2015 - 2019

Os oes angen yr wybodaeth hon arnoch mewn print bras neu mewn fformat arall, ffoniwch y Tîm Strategaethau Corfforaethol ar 01639 763010 neu e-bostiwch corporate.strategy.npt.gov.uk

Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2015 - 2019

Estyniad tan Ebrill 2020

Mabwysiadwyd Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2015-2019 gan y cyngor ar 14 Hydref 2015.

Cyhoeddwyd y cynllun chwe mis yn gynharach nag oedd yn ofynnol yn gyfreithiol oherwydd newidiadau i'r dirwedd ddeddfwriaethol a gofynion cynhyrchu cynlluniau corfforaethol. Roedd hyn yn cynnwys y newid i'r gofynion cynllunio corfforaethol o bennu amcanion gwella Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) (2009) i bennu amcanion lles Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Yn ôl Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 mae'n ofynnol i'r cyngor lunio amcanion cydraddoldeb a'u cyhoeddi mewn Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Cyhoeddwyd Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2015 chwe mis yn gynnar er mwyn cyd-fynd â'r trefniadau cynllunio a gwella a nodwyd uchod.

Fodd bynnag, mae gofynion adrodd y trefniadau uchod yn wahanol a, thros amser, mae wedi bod yn anos darparu darlun cyflawn o'r gwahaniaeth y mae'r ddau gynllun yn ei wneud o ran cydraddoldeb.

Trwy estyn y Cynllun Cydraddoldeb Strategol presennol tan fis Ebrill 2020, bydd mwy o amser ar gael i wella'r modd y mae'r cynllun ar gyfer 2020-2024 yn cyd-fynd â Chynllun Corfforaethol 2020-2023 sy'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd (hefyd i'w gyhoeddi ym mis Ebrill 2020). Bydd hyn hefyd yn rhoi mwy o amser i ystyried y trefniadau adrodd ac yn galluogi cynnal asesiad mwy cynhwysfawr i weld pa effaith y mae'r ddwy drefn cynllunio a gwella'n ei chael o ran cydraddoldebau.

Bydd yr estyniad hefyd yn golygu y gellir ystyried canlyniadau darnau o waith amrywiol sy'n mynd rhagddynt ar hyn o bryd, wrth ddatblygu'r Cynllun Cydraddoldeb Strategol. Mae'r gwaith hwn yn cynnwys yr adolygiad o Strategaeth Perthnasoedd Iach ar gyfer Cymunedau Cryfach (enw newydd y Strategaeth Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol), archwilio gofynion ac effaith y ddyletswydd cymdeithasol-economaidd a fydd yn cael ei chyflwyno cyn bo hir, yn ogystal â chanlyniadau'r Symposiwm Tlodi a gynhaliwyd ym mis Hydref 2019.

Cynnwys

1. Cyflwyniad
2. Deddf Cydraddoldeb 2010
3. Disgrifiad o'r Awdurdod
4. Cynnwys a Chyflogaeth
5. Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb:
6. Hyfforddiant a Chyfathrebu
7. Amcanion Cydraddoldeb
8. Cynllun Gweithredu

1. Cyflwyniad

Mae'r cynllun hwn a'r cynllun gweithredu cysylltiedig wedi'u datblygu o fewn y cyd-destun ariannol cyfredol ac maent yn cefnogi amcanion gwella corfforaethol y cyngor sydd wedi'u cyhoeddi'n ddiweddar yng Nghynllun Gwella Corfforaethol y cyngor ar gyfer 2015-2018.

Ffocws blwyddyn 1 y cynllun gweithredu yw sicrhau bod camau gweithredu ar waith i fodloni'r amcanion rydym wedi'u pennu a chanlyniadau mesuradwy'n cael eu cyflawni. Yn ystod blwyddyn 2, bydd Penaethiaid Gwasanaeth yn monitro effaith cyflwyno'r camau gweithredu hynny. Bydd blwyddyn 3 yn canolbwyntio ar adolygu canlyniadau'r ymarfer monitro i nodi unrhyw gamau gweithredu ychwanegol y mae angen eu cynnwys yn y cynllun gweithredu.

2. Deddf Cydraddoldeb 2010

Mae Deddf Cydraddoldeb 2010, drwy gyfuno a disodli'r ddeddfwriaeth flaenorol ar wrthwahaniaethu, wedi symleiddio a chryfhau'r gyfraith, gan gael gwared ar anghysondebau a'i gwneud yn haws i bawb ei deall. Drwy roi'r Ddeddf ar waith, byddwn yn gweithio i greu cymdeithas decach, gwella gwasanaethau cyhoeddus, mynd i'r afael â chydraddoldebau hirsefydlog ac, yn y pen draw, wella bywydau pobl.

O dan y Ddeddf, mae'n ofynnol i'r cyngor, ynghyd â chyrrff cyhoeddus eraill, roi ystyriaeth briodol i'r angen i ddileu gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu a fictimeiddio, hyrwyddo cyfle cyfartal a meithrin cysylltiadau da ymhlith a rhwng pobl sy'n perthyn i wahanol grwpiau gwarchoddedig (adnabyddir hyn fel Dyletswydd y Sector Cyhoeddus).

Dyma'r grwpiau neu'r nodweddion gwarchoddedig:

- oedran
- ailbennu rhywedd
- rhyw
- hil
- anabledd
- beichiogrwydd a mamolaeth
- tueddfryd rhywiol
- crefydd a chred
- priodas a phartneriaeth sifil (o ran yr angen i ddileu gwahaniaethu'n unig)

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

Yng Nghymru, mae dyletswyddau penodol wedi cael eu cyflwyno i'n helpu i gyflawni dyletswydd y sector cyhoeddus ac mae'r rhain yn cynnwys llunio Cynllun Cydraddoldeb Strategol (CCS) a datblygu a chyhoeddi amcanion cydraddoldeb.

3. Disgrifiad o'r Awdurdod

Mae Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot ar yr arfordir rhwng Abertawe a Phen-y-bont ar Ogwr, ac mae'n cynnwys dros 44,217 o hectarau. Yng nghyfrifiad 2011, roedd ganddi boblogaeth o 139,812 a 62,957 o anheddau. Mae hefyd yn rhannu ffin â Chyngor Sir Gâr, Cyngor Sir Powys, Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog a Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Tâf. Mae'r prif ardaloedd trefol ym Mhort Talbot, Castell-nedd a Phontardawe. Mae ardaloedd y cymoedd yn cynnwys cymoedd Afan, Aman, Dulais, Nedd a Thawe gydag ardaloedd o ucheldir helaeth rhyngddynt. Mae'r cymoedd yn croestorri'r ardaloedd trefol ac fe'u diffinnir gan olygfeydd trawiadol a rhywdwaith o gymunedau clos

Mae gan Gastell-nedd Port Talbot yr 8fed dwysedd poblogaeth uchaf o'r 22 o awdurdodau lleol ledled Cymru. Mae 14 o ardaloedd yn y fwrdeistref sirol yn y 10% uchaf o'r cymunedau mwyaf difreintiedig yng Nghymru, y mae'r rhan fwyaf ohonynt yn ardaloedd Cymunedau'n Gyntaf.

Disgwylir y bydd y boblogaeth yn cynyddu 7,000, cynnydd o oddeutu 5%, erbyn 2021. Er y disgwylir i'r boblogaeth dan 65 oed barhau'n sefydlog, mae'r cynnydd a ragwelir yn y boblogaeth dros 65 oed yn sylweddol.

Yn ôl cyfrifiad 2011, mae 2.1% o'r boblogaeth yn grwpiau du a lleiafrifoedd ethnig, o'i gymharu â 4% yng Nghymru.

Mae data gan ysgolion yn nodi bod cyfran y disgyblion o gefndiroedd lleiafrifoedd ethnig (Prydeinig, heb fod yn wyn) yn 4.6% o'i chymharu â chyfartaledd Cymru sef 8.2%.

Mae dau safle carafannau sipsiwn a theithwyr a awdurdodwyd yn y fwrdeistref sirol gyda phoblogaeth amcangyfrifedig o 236.

Yng Nghyfrifiad 2011, o'r bobl hynny a nododd grefydd, ffydd neu gred, roedd 57.7% ohonynt yn disgrifio'u hunain yn Gristnogion, 33.8% yn nodi nad oedd ganddynt grefydd, 7.3% heb ateb y cwestiwn a'r gweddill yn Fwdaidd (0.2%), Hindwaid (0.1%), Iddewig (0%), Mwslemaidd (0.4%), Sicaidd (0.1%), arall (0.4%).

Amcangyfrifir bod 41,828 o blant a phobl ifanc rhwng 0 a 25 oed yn byw yng Nghastell-nedd Port Talbot. Mae mwy na 300 o blant ag anableddau'n byw yng Nghastell-nedd Port Talbot ac mae 731 o blant â datganiad addysgol yn mynd i'n hysgolion.

Mae gennym lefelau uchel o gyflyrau iechyd cronig megis clefyd y galon, diabetes, anhwylderau resbiradol a strôc yn y fwrdeistref sirol. Mae 26.22% o'r boblogaeth yn anabl (yn ôl diffiniad y Ddeddf Cydraddoldeb) o'i gymharu â 19.1% ledled Cymru. Nifer yr oedolion sydd wedi'u cofrestru ag anableddau dysgu yng Nghastell-nedd Port Talbot yw 513, y mae 314 ohonynt yn byw yn y cartref teuluol ac yn cael eu cefnogi yno. Mae mwy na 50% o ofalwyr yn rhieni sy'n hŷn na 60 oed, gyda dau draean o'r grŵp hwn o ofalwyr dros 70 oed. Mae oddeutu 130 o deuluoedd yng Nghastell-nedd Port Talbot yn defnyddio gofal seibiant.

Strwythur y Cyngor

Yng Nghastell-nedd Port Talbot ceir 42 o adrannau etholiadol gyda 64 o aelodau etholedig ac rydym yn gweithredu dull cabinet o lywodraeth leol gydag Arweinydd a gefnogir gan 8 aelod cabinet (y Weithrediaeth). Ceir 5 Pwyllgor Craffu sy'n craffu ac yn monitro perfformiad a phenderfyniadau'r Cabinet. Maent hefyd yn llunio adroddiadau ac argymhellion sy'n cynghori'r Cabinet a'r cyngor cyfan am ei bolisiau, ei gyllideb a'r modd y mae'n cyflwyno gwasanaethau.

Gydag aelodau etholedig, mae gan aelod gweithredol, yr Hyrwyddwr Cydraddoldeb, gyfrifoldeb am gydraddoldeb, ac mae aelod gweithredol arall wedi'i ddynodi'n Hyrwyddwr Pobl Hŷn.

Atgyfnerthir y pwysigrwydd a roddir i gydraddoldeb gan y ffaith fod y polisiau a'r cynlluniau hyn ymysg y nifer cyfyngedig y mae'n ofynnol i'r cyngor llawn eu cymeradwyo.

Mae grŵp o uwch-reolwyr, sy'n cynnwys y Prif Weithredwr a Chyfarwyddwyr Corfforaethol, yn goruchwyllo rheolaeth strategol busnes y cyngor. Mae gan Benaethiaid Gwasanaeth gyfrifoldeb gweithredol unigol am wasanaethau yn ogystal â darparu cefnogaeth strategol i uwch-reolwyr.

4. Cynnwys a Chyflogaeth

Rydym yn parhau i adeiladu ar y gwaith cynnwys a wnaed gennym dros y blynyddoedd diweddar ym mhob agwedd ar ein gwaith; o'r gweithgareddau a gynhaliwyd wrth ddatblygu'n cyfres gyntaf o amcanion cydraddoldeb i'r digwyddiad partneriaeth a gynhaliwyd yn ystod yr hydref 2014 fel rhan o'n proses pennu cyllideb. Mae'r gweithgareddau cynnwys wedi'n cynorthwyo â datblygiad cymwysiaid hunanwasanaeth ein gwefan, cynhyrchu gwybodaeth gyhoeddus sy'n benodol i wasanaeth yn ogystal â'n helpu i barhau i wella'n hymwybyddiaeth o faterion, pryderon ac anghenion y cymunedau amrywiol yn y fwrdeistref sirol.

Mae cynnwys wedi bod yn rhan o'n hymagwedd ers tro yn enwedig o ran yr agenda gydraddoldeb. Datblygwyd y Cynllun Cydraddoldeb Strategol diwygiedig a'r amcanion cydraddoldeb, fel o'r blaen, drwy gynnwys sawl grŵp cydraddoldeb yn ogystal â swyddogion, aelodau etholedig a phartneriaid.

Yng Nghastell-nedd Port Talbot, buddsoddwyd mewn datblygu rhwydweithiau gyda nifer o grwpiau lleol, h.y. Grŵp Gweithredu'r Rhwydwaith Anabledd, y Fforwm Lleiafrifoedd Ethnig a Du, y Cyngor Pobl Hŷn, y Cyngor Ieuenctid a'r Fforwm Lesbiaidd, Hoyw, Deurywiol a Thrawsryweddol, sy'n helpu, yn cefnogi ac yn ein cynnwys ni mewn amrywiaeth o faterion. Fodd bynnag, er ei fod wedi'i ailffurfio'n ddiweddar, mae angen cefnogaeth ar y Fforwm Lleiafrifoedd Ethnig a Du i gyflawni ei botensial, ac o ganlyniad i newid sefydliadol sylweddol, mae angen adolygu'r gefnogaeth i'r Cyngor Ieuenctid. Rydym yn ymrwymedig i helpu a chefnogi datblygiad y grwpiau hyn i sicrhau ein bod yn cael amrywiaeth eang o safbwyntiau ar y ffordd rydym yn cyflawni'n dyletswyddau yn rheolaidd.

Data Cyflogaeth

Dros y blynyddoedd diwethaf, rydym wedi ceisio datblygu system fwy integredig ar gyfer casglu data am staff. Roeddem wedi nodi bod bwlch yn ein gallu i gasglu ystadegau cydraddoldeb ac adrodd amdanynt yn llawn a monitro effeithiolrwydd y polisi adnoddau dynol wrth sicrhau cyfle a thriniaeth gyfartal. O ganlyniad, dechreuom ar broses o adolygu a gwella'n systemau casglu data adnoddau dynol. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, cafwyd cynnydd cymysg, ac rydym yn adolygu'n cynlluniau wrth i ni symud i 2015-2016 i sicrhau ein bod yn gwneud y cynnydd angenrheidiol yn y maes gwaith hwn.

Er nad ydym wedi gwneud y cynnydd disgwyliedig, rydym wedi gallu casglu swm cyfyngedig o ddata ac wedi adrodd am yr wybodaeth gyflogaeth hon yn flynyddol yn unol â'n cyfrifoldebau statudol.

5. Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb

Rydym wedi gwneud cynnydd sylweddol dros y blynyddoedd diweddar yn ein gwaith ar asesu effaith ein polisiâu ar breswylwyr ac ymwelwyr Castell-nedd Port Talbot. Mae'r hinsawdd ariannol cynyddol anodd wedi golygu bod angen ymagwedd ddwysach at y broses asesu ac, o ganlyniad, rydym wedi sicrhau bod hyfforddiant wedi'i drefnu i aelodau etholedig a swyddogion er mwyn bod yn fwy effeithiol yn y maes hwn o'n gwaith. Rydym yn ymrwymedig i barhau â'r hyfforddiant i swyddogion ac aelodau etholedig perthnasol, ac rydym yn bwriadu defnyddio ymagwedd fwy penodol wrth i ni fynd yn ein blaenau, gan gydnabod cymaint y mae'r sefydliad wedi gorfod newid o ganlyniad i raglenni colli swyddi gwirfoddol olynol.

Byddwn yn cynnal archwiliad o'r aseidiadau effaith cydraddoldeb a gyflawnwyd hyd yn hyn i nodi arfer da yn ogystal ag unrhyw wendidau yn y broses. Bydd hyn yn helpu i gyfeirio'r hyfforddiant mwy penodol rydym yn bwriadu ei drefnu i swyddogion, a lle y bo'n

briodol, aelodau etholedig. Yn ogystal, bydd ansawdd yr asesiadau effaith cydraddoldeb rydym yn eu cyflawni'n cael eu hadolygu'n barhaol ac eir i'r afael ag unrhyw faterion a nodir.

Mae trefniadau ar gyfer adrodd am ganlyniadau'r asesiadau i'r Byrddau Cabinet perthnasol wedi'u gwneud. Trwyddynt, dylai'r Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb fynd at Aelodau ynghyd â'r adroddiad, a dylai'r casgliadau a chanlyniad yr Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb gael eu hystyried yn llawn yn yr adroddiad.

Er y cydnabyddir bod monitro'r effaith barhaus yn rhan bwysig o'r broses asesu, mae arfer yn amrywio. Fodd bynnag, wrth gryfhau ein trefniadau craffu, rydym yn hyderus y bydd mwy o welliant yn y maes hwn.

Cyhoeddir Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb fel rhan o'r trefniadau adrodd arferol ar gyfer pob Bwrdd Cabinet perthnasol.

6. Hyfforddiant a Chyfathrebu

Mae hyfforddiant yn elfen bwysig o'n gwaith, nid yn unig er mwyn ein helpu i fodloni'n hamcanion cydraddoldeb ond hefyd fel nodwedd allweddol yn natblygiad personol gweithwyr ac aelodau etholedig. O ganlyniad, mae'n rhaglen hyfforddiant wedi canolbwyntio ar feysydd sy'n newydd a'r rhai sy'n dal i fod yn heriol i'r cyngor cyfan.

Rydym yn parhau i weithio i sicrhau bod yr holl staff a'r aelodau etholedig yn ymwybodol o'u rolau a'u cyfrifoldebau ac yn cael hyfforddiant priodol ar gynllunio a chyflwyno gwasanaethau. Rydym yn cydnabod bod bylchau o hyd yn ein dealltwriaeth o natur amrywiol ein cymunedau, ond mae hyfforddiant wedi cael ei nodi i fynd i'r afael â hyn.

Fel rhan o'n gwaith ar gydlyniant cymunedol gyda'r Cydlynnydd Cydlyniant Cymunedol Rhanbarthol, mae amrywiaeth eang o destunau, gan gynnwys troseddau casineb, masnachu pobl, ymwybyddiaeth o drawsrywedd a Theithwyr, Sipsiwn a Roma wedi'i drefnu. Mae sesiynau hyfforddiant ychwanegol wedi'u nodi ar gyfer 2015-2016.

Mae ein gwaith ar aseidiadau effaith cydraddoldeb wedi amlygu gofyniad hyfforddiant parhaus ar gyfer yr holl staff sydd ynghlwm wrth y broses. Trefnwyd i gynnal archwiliad o aseidiadau a gyflawnwyd eisoes ynghyd ag adborth gan swyddogion ac aelodau er mwyn pennu cryfderau a gwendidau'r broses bresennol a fydd, yn ei dro, yn cyfeirio'r rhaglen hyfforddiant.

7. Ein Hamcanion Cydraddoldeb

Wrth bennu'n hamcanion cydraddoldeb, rydym wedi ystyried y pwysau allanol amrywiol rydym yn parhau i'w profi, yr wybodaeth a dderbyniwyd o ganlyniad i weithgareddau cynnwys, yn gyffredinol ac yn benodol o ran yr amcanion, yn ogystal â gwaith a

gynlluniwyd o fewn meysydd gwasanaeth dros y blynyddoedd i ddod. O ganlyniad, rydym wedi datblygu amcanion a fydd yn caniatáu i ni ganolbwyntio'n hegri ar y meysydd sydd bwysicaf i bobl a hefyd y rhai lle rydym yn sicr y caiff canlyniadau mesuradwy eu cyflawni.

Yn ogystal, rydym wedi nodi dibenion tebyg ar draws ein cynlluniau allweddol ac o ganlyniad i hyn, rydym yn gweithio tuag at ddarparu darlun mwy cyflawn o'r hyn rydym am ei gyflawni'n unigol ac mewn partneriaeth. Y cynllun hwn yw'r cam cyntaf tuag at hunaniaeth fwy cydlynol ar gyfer y gwaith y byddwn yn ei wneud i ddiwallu anghenion, gofynion a lle bynnag y bo modd, ddyheadau ein cymunedau.

Rydym yn ymwybodol, drwy wella gwasanaethau, ein bod yn galluogi pobl i gyflawni canlyniadau llwyddiannus yn eu bywydau eu hunain. Rydym yn parhau'n arbennig o ymwybodol o'r angen i:

- ddileu neu leihau anfanteision a brofir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig, a
- chymryd camau i ddiwallu anghenion aelodau grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Roedd adolygu'r amcanion cydraddoldeb yn bosib drwy gyfranogaeth grwpiau amrywiol a oedd yn cynrychioli pobl sy'n rhannu nodweddion gwarchoddedig. Mae cyfranogaeth y grwpiau hyn nid yn unig yn nodwedd o'r ymarfer penodol hwn ond mae hefyd yn rhan o'r gweithgareddau cynnwys a chynllunio'r gyllideb Drwy ddefnyddio'r holl wybodaeth a gasglwyd yn ystod y gweithgareddau a'r sgwrsiau amrywiol a gafwyd, ynghyd â gweithdai penodol, roeddem yn gallu canolbwyntio ar yr hyn a oedd yn berthnasol o hyd, yr hyn a oedd ar goll, yr hyn y gallem ei wneud a'r hyn y gallem geisio'i wneud er mwyn cyflawni'n hymrwymiad i:

“Creu Castell-nedd Port Talbot lle mae gan bawb gyfle cyfartal i fod yn iachach, yn hapusach, yn fwy diogel ac yn ffyniannus”

AMCAN CYDRADDOLDEB 1

Mynd i'r afael ag **aflonyddu, gwahaniaethu a bygythiadau eraill i ddiogelwch personol** a brofir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig

Pam mae hyn yn bwysig?

Mae troseddau a digwyddiadau casineb yn cael effaith niweidiol a difäol ar gydlyniant cymunedol, a gallant yn eu tro gynyddu tensiwn cymunedol a chreu ymdeimlad o anoddefgarwch. Rydym ni, ynghyd â'n partneriaid ym Mhartneriaeth Castell-nedd Port Talbot Mwy Diogel, yn cydnabod bod diffyg adrodd am droseddau casineb, ac yn benodol troseddau casineb yn erbyn pobl anabl, yn gyffredin yn ein cymunedau.

Gwyddwn fod cam-drin yn y cartref yn cael effaith anghyfartal ar fenywod. Rydym am barhau â'n hymrwymiaadau i fynd i'r afael â'r mater hwn yn y fwrdeistref sirol a chyflawni gofynion arfaethedig Deddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru), h.y. atal camdriniaeth, diogelu dioddefwyr a chefnogi'r rhai y mae materion o'r fath yn effeithio arnynt.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am wella diogelwch go iawn a chanfyddedig pobl.

Rydym am helpu i gynyddu hyder cymunedau i adrodd am droseddau casineb. Rydym am gynyddu ymwybyddiaeth o droseddau/digwyddiadau casineb a gweithdrefnau adrodd ymhlith staff a'r cyhoedd.

Rydym am gyfrannu at greu amgylchedd lle nad yw cam-drin yn y cartref yn cael ei oddef ac rydym am ddiogelu teuluoedd a chefnogi dioddefwyr a'u teuluoedd.

Cysylltiadau â Chynlluniau Eraill:

Cynllun Integredig Sengl

Cynllun Cyflwyno Cenedlaethol Cydlyniant Cymunedol - Bae'r Gorllewin

AMCAN CYDRADDOLDEB 2

Gwella **mynediad i wybodaeth** drwy ddiwallu anghenion aelodau grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Pam mae hyn yn bwysig?

Rydym am wella mynediad i'n gwybodaeth gyhoeddus, a chreu catalog hawdd ei gyrchu o wybodaeth ar-lein. Rydym hefyd am hyrwyddo ymwybyddiaeth o wybodaeth fformat gwahanol y mae'r cyngor yn gallu ei chynnig, megis Braille, print bras etc.

Rydym am sicrhau bod gwybodaeth gyhoeddus ar gael yn Gymraeg a Saesneg, ac rydym am sicrhau, lle y bo'n briodol, y gellir hwyluso mynediad i wybodaeth mewn ieithoedd eraill.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am gynnig mwy o ddewis ac argaeledd o ran y ffordd y mae pobl yn cael gafael ar wybodaeth, a gwneud hynny'n rhatach.

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Y Cynllun Gwella Corfforaethol

Cynllun Integredig Sengl

AMCAN CYDRADDOLDEB 3

Gwella **mynediad i wasanaethau** drwy ddiwallu anghenion aelodau grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Pam mae hyn yn bwysig?

O ganlyniad i'r cynnydd a wnaed pan oedd y Gwasanaethau Cymdeithasol i Blant dan y protocol pryderon difrifol, cafwyd gwared ar y protocol ym mis Ebrill 2015. Rydym yn sicrhau bod y cynnydd a wnaed i atgyfnerthu a chefnogi'r gwasanaeth i ddiogelu a hyrwyddo lles plant a phobl ifanc yn parhau. Mae'n hanfodol bod gennym flaenoriaethau a gwasanaethau clir sy'n diwallu ac yn ymateb i anghenion plant a phobl ifanc lleol a'u teuluoedd y mae angen cymorth, gofal ac amddiffyniad arnynt.

Mae nifer y bobl ag anghenion gofal a chefnogaeth oherwydd anabledd neu eiddilwch sy'n gysylltiedig ag oed yn cynyddu. Mae'r ffocws ar sut rydym yn asesu anghenion pobl ac yna'n darparu gwasanaethau i ddiwallu'r anghenion hynny wedi ymwneud yn bennaf â'r hyn na all y person ei wneud yn hytrach na'r hyn y mae'n gallu ei wneud. Nid yw hyn yn cyflawni'r canlyniadau gorau i bobl oherwydd gallant fod yn fwy dibynnol ar wasanaethau yn hytrach na byw eu bywydau'n annibynnol yn y gymuned. Mae'r model asesu hwn hefyd yn rhy ddrud. Yn gryno, mae cynyddu dewis a rheolaeth yn hanfodol i gael gwell canlyniadau i bobl a bydd yn ein galluogi i ateb galwadau cynyddol mewn ffordd gost effeithiol.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am adeiladu ar y sylfeini rydym wedi'u gosod a chyflawni'n gweledigaeth sef: 'Dylai'r holl blant a phobl ifanc yng Nghastell-nedd Port Talbot gael eu hamddiffyn a'u magu mewn teuluoedd cefnogol er mwyn iddynt gyflawni eu potensial'. Rydym am sicrhau bod yr holl blant a phobl ifanc sy'n derbyn gofal yn cael y gofal a'r gefnogaeth orau posib mewn lleoliadau sy'n diwallu eu hanghenion.

Rydym am barhau i adeiladu ar y llwyddiant a gafwyd eisoes drwy'r rhaglen Trawsnewid Gofal Cymdeithasol i Oedolion, ond nid yw'n bosib parhau i ddarparu lefelau uchel o ofal a chefnogaeth i bobl nad ydynt yn seiliedig ar ganlyniadau sy'n cynyddu annibyniaeth i'r eithaf. Mae angen i ni barhau i leihau lleoliadau gofal cartref a ffurfiau traddodiadol ar gefnogaeth yn y gymuned er mwyn cadw at yr arian sydd ar gael. Mae angen i ni symud buddsoddiad o'r mathau traddodiadol o wasanaeth i ymyrryd ac atal cynnar (sydd ar gael yn gyffredinol drwy wasanaethau lles fel atal cychwynnol ac atal eilaidd a dargedir i bobl a chanddynt anghenion gofal a chefnogaeth eisoes).

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Cynllun Gwella Corfforaethol

Cynllun Integredig Sengl

AMCAN CYDRADDOLDEB 4

Monitro **gwybodaeth a data** yn effeithiol er mwyn nodi anfanteision a brofir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig.

Pam mae hyn yn bwysig?

Er mwyn darparu gwasanaethau teg a chyfiawn, mae angen i ni fod yn llwyr ymwybodol o anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig. Mae'n rhaid i ni gofio'n rolau a'n cyfrifoldebau fel unigolion ac fel cyngor. Gwyddwn fod rhai grwpiau gwarchoddedig yn wynebu rhwystrau sylweddol bob dydd sy'n gallu effeithio ar eu gallu i gymryd rhan ym mywyd y gymuned ac wrth gael mynediad i wasanaethau.

Gall effaith ein polisiau a'n gwasanaethau ar fywydau pobl fod yn sylweddol, ac mae angen i ni fod yn ymwybodol o ystyriaethau cydraddoldeb wrth gynllunio a chyflwyno gwasanaethau a chaffael polisiau, a sut rydym yn rhyngweithio â phobl o grwpiau a warchodir.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am allu darparu gwasanaethau a datblygu polisiau sy'n seiliedig ar ddealltwriaeth gadarn o'r effaith ar bobl a chanddynt nodweddion gwarchoddedig.

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Y Cynllun Gwella Corfforaethol

Cynllun Cyflwyno Cenedlaethol Cydlyniant Cymunedol - Bae'r Gorllewin

AMCAN CYDRADDOLDEB 5

Cyflwyno **hyfforddiant i staff** yn unol â gofynion y Ddeddf Cydraddoldeb.

Pam mae hyn yn bwysig?

Er mwyn darparu gwasanaethau teg a chyfiawn, mae angen i ni fod yn llwyr ymwybodol o anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig. Mae'n rhaid i ni gofio'n rolau a'n cyfrifoldebau fel unigolion ac fel cyngor. Gwyddwn fod rhai grwpiau gwarchoddedig yn wynebu rhwystrau sylweddol bob dydd sy'n gallu effeithio ar eu gallu i gymryd rhan ym mywyd y gymuned ac wrth gael mynediad i wasanaethau.

Gall effaith ein polisiau a'n gwasanaethau ar fywydau pobl fod yn sylweddol, ac mae angen i ni fod yn ymwybodol o ystyriaethau cydraddoldeb wrth gynllunio a chyflwyno gwasanaethau a chaffael polisiau, a sut rydym yn rhyngweithio â phobl o grwpiau gwarchoddedig.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am i staff ddeall ymrwymiad y cyngor i gydraddoldebau. Rydym am i staff fod yn hyderus ac yn gymwys i gyflwyno gwasanaethau a llunio polisiau sy'n cydnabod anghenion pobl â nodweddion gwarchoddedig a darparu ar eu cyfer.

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Y Cynllun Gwella Corfforaethol
Cynllun Cyflwyno Cenedlaethol Cydlyniant Cymunedol - Bae'r Gorllewin
Cynllun Integredig Sengl

AMCAN CYDRADDOLDEB 6

Gwella **mynediad i'r amgylchedd** drwy ddiwallu anghenion aelodau grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Pam mae hyn yn bwysig?

Sicrhau bod holl aelodau'n cymuned yn gallu cael mynediad i'n hadeiladau a'n gwasanaethau, drwy gael gwared ar rwystrau corfforol a synhwyrdd. Bydd hyn yn cynnwys, lle y bo modd, newidiadau ac addasiadau i adeiladau presennol a thirweddu caled, a sicrhau y gwaredir yr holl rwystrau ar y cam dylunio gyda phrosiectau newydd.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am ddarparu amgylchedd lle gall yr holl ddefnyddwyr ag anghenion gwahanol gael mynediad i wasanaethau, sy'n bodloni o leiaf argymhellion dylunio cyfredol Safon Prydain.

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Y Cynllun Gwella Corfforaethol
Cynllun Rheoli Asedau
Cynllun Gwella Ysgolion Strategol

AMCAN CYDRADDOLDEB 7

Lleihau bylchau ym **mherfformiad addysgol** disgyblion sy'n deillio o'u nodweddion gwarchoddedig.

Pam mae hyn yn bwysig?

Yn 2008, cymeradwywyd ymagwedd at wella ysgolion, o'r enw'r Rhaglen Strategol Gwella Ysgolion, wedi'i seilio ar yr egwyddorion canlynol:

1. safon y ddarpariaeth addysgol;
2. yr angen am leoedd a hygyrchedd ysgolion;
3. safon ac addasrwydd adeiladau ysgolion; a
4. rheolaeth ariannol effeithiol.

Ein nod yw codi safonau perfformiad ysgolion a disgyblion, a sicrhau gwella parhaus wrth gyflwyno gwasanaethau fel bod holl blant a phobl ifanc Castell-nedd Port Talbot yn cael y dechrau gorau mewn bywyd.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Ein nod yw darparu gwasanaeth addysg effeithiol sy'n galluogi pob person ifanc i gynyddu ei botensial dysgu i'r eithaf. Rydym am wella perfformiad ysgolion ac addysg pobl ifanc yn barhaus. Byddwn yn cefnogi'r holl ysgolion i gyflawni rhagoriaeth a sicrhau darpariaeth o safon i'r holl ddysgwyr. Bydd y newidiadau hyn yn gwella'r amgylchedd addysgol i ddisgyblion, staff a chymunedau a bydd yn gwella canlyniadau i blant. Rydym hefyd am wella presenoldeb yn ein holl ysgolion.

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Cynllun Gwella Ysgolion Strategol
Y Cynllun Gwella Corfforaethol
Cynllun Integredig Sengl
Cynllun Cyflwyno Cenedlaethol Cydlyniant Cymunedol - Bae'r Gorllewin

AMCAN CYDRADDOLDEB 8

Sicrhau bod ein **prosesau cyflogi a recriwtio** yn hybu tegwch a chydraddoldeb i bawb.

Pam mae hyn yn bwysig?

Mae'n bwysig bod ein prosesau cyflogi a recriwtio'n hybu tegwch a chyfle cyfartal i bawb ac yn seiliedig ar yr egwyddor na ddylid gwahaniaethu yn erbyn pobl â nodweddion gwarchoddedig (a amlinellir yn Neddf Cydraddoldeb 2010) pan fyddant wedi'u cyflogi neu wrth geisio cyflogaeth.

Mae'n rhaid i ni ddangos ein bod yn ystyried unrhyw ffurf ar wahaniaethu o ddifrif a'n bod yn cymryd camau rhesymol fel cyflogwr i atal gwahaniaethu. Mae angen i'r polisiau gyfleu'r safonau ymddygiad sy'n ddisgwyliedig o'r holl weithwyr a'r hyn y gall ein gweithwyr ei ddisgwyl gan y cyngor fel cyflogwr.

Mae'n rhaid i'n prosesau recriwtio roi'r hyder i ymgeiswyr swyddi (mewnol ac allanol) y cânt eu trin ag urddas a pharch.

Pa wahaniaeth rydym ni am ei wneud?

Rydym am annog gweithlu amrywiol a chael enw da am groesawu ymgeiswyr â nodwedd warchoddedig yn ein sefydliad.

Cysylltiadau â chynlluniau eraill:

Cynllun Integredig Sengl
Y Cynllun Gwella Corfforaethol

Amcan Cyflog y Rhywiau

Datblygu data cyflog/cyflogaeth ymhellach er mwyn i ni ddeall yn well y rhesymau dros y bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau a nodi unrhyw gamau y gellir eu cymryd i leihau'r bwlch cyflog.

Pam mae hyn yn bwysig?

Rydym yn ymwybodol er ein bod wedi bod yn llwyddiannus wrth wynebu'r her o ran cyflog cyfartal ymhlith ein staff, ni allwn orffwys ar ein rhwyfau. Rydym yn cydnabod bod tipyn o ffordd i fynd eto i gau'r bwlch rhwng cyflogau'r rhywiau'n llwyr, ond drwy barhau i adolygu'n data cyflogau a chyflogaeth, byddwn mewn gwell sefyllfa i ystyried unrhyw weithredoedd a fyddai'n ddichonadwy i gau'r bwlch hwnnw.

8.

Cynllun Gweithredu

Amcan 1: Mynd i'r afael ag **aflonyddu, gwahaniaethu a bygythiadau eraill i ddiogelwch personol** a brofir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig.

Prosiect 1: Cynyddu ymwybyddiaeth o droseddau casineb a rhoi gwybod amdanynt.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Karen Jones

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Dylunio a chyflwyno rhaglen o gynnwys y cyhoedd i gynyddu ymwybyddiaeth o droseddau casineb a chynyddu nifer y troseddau casineb y dywedir wrth yr heddlu amdanynt.	Sian Morris	Parhaus
Adolygu canlyniadau adrodd am droseddau casineb a nodi a ellir cymryd camau i atal digwyddiadau o'r fath neu ddarparu ymatebion mwy effeithiol.	Sian Morris	Mawrth 2016
Troseddau casineb i fod yn eitem sefydlog ar yr agenda ar gyfer pob cyfarfod o'r grwpiau cydraddoldeb rydym yn eu cynnwys er mwyn cynyddu ymwybyddiaeth ac annog adrodd amdanynt.	Rhian Headon	Hydref 2015

Mesurau

Nifer y troseddau casineb yr adroddwyd amdanynt

Nifer y dioddefwyr dro ar ôl tro

Amcan 1: Mynd i'r afael ag **aflonyddu, gwahaniaethu a bygythiadau eraill i ddiogelwch personol** a brofir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig.

Prosiect 2: Cryfhau gwaith partneriaeth i fynd i'r afael â cham-drin yn y cartref a sefydlu dulliau amlasiantaeth i gefnogi pobl mewn perygl o gael eu denu i droseddau difrifol a throseddu cyfundrefnol.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Karen Jones

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Parhau i herio'r syniad bod cam-drin yn y cartref yn dderbyniol drwy amrywiaeth o ymgyrchoedd cyfathrebu wedi'u targedu, digwyddiadau hyfforddi a chynadleddau.	Julia Lewis	Parhaus
Rheoli proses y Gynhadledd Asesu Risg Amlasiantaeth (MARAC) a'r Gwasanaeth Eiriolwr Annibynnol Trais yn y Cartref (IDVA).	Julia Lewis	Parhaus
Cefnogi partneriaid lleol wrth iddynt gyflwyno pecynnau a phrosiectau addysg mewn ysgolion.	Julia Lewis	Parhaus
Rheoli Siop dan yr Unto Cam-drin yn y Cartref a datblygu cynllun busnes ar gyfer ei ddyfodol tymor hir.	Julia Lewis	Mawrth 2016
Creu strategaeth cam-drin yn y cartref ar draws y fwrdeistref sirol, gan gynnwys y darpariaethau yn Neddf Trais yn erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol (Cymru) 2015 yn y strategaeth hon.	Julie Lewis	Mawrth 2016
Sefydlu Panel Sianelau Lleol i gyflawni dyletswyddau'r cyngor o dan Ddeddf Gwrthderfysgaeth a Diogelwch.	Sian Morris	Hydref 2015
Cymryd rhan yn y Bwrdd CONTEST Rhanbarthol.	Karen Jones	Parhaus

Mesurau

Nifer y digwyddiadau cam-drin yn y cartref yr hysbysir asiantaethau partner amdanynt.

Nifer y dioddefwyr newydd o gam-drin yn y cartref a throeddau rhywiol difrifol.

Nifer y dioddefwyr dro ar ôl tro yr hysbysir asiantaethau partner eraill amdanynt.

Nifer y dioddefwyr risg uchel a aseswyd.

Canran y troeddau cam-drin yn y cartref a arweiniodd at gollfarn.

Nifer y bobl a gafodd eu cynnwys, eu hyfforddi ac a oedd yn bresennol mewn cynadleddau.

Nifer y cyfeiriadau i'r Panel Sianelau a chanlyniadau cysylltiedig.

Nifer y defnyddwyr gwasanaeth sy'n defnyddio'r Siop dan yr Unto a chanlyniadau cysylltiedig.

Y strategaeth a fabwysiadwyd gan asiantaethau.

Amcan 2: Gwella mynediad i wybodaeth drwy ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.		
Prosiect 1: Gwella cynnwys gwefan y cyngor.		
Swyddog â Chyfrifoldeb: Karen Jones		
Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Rhoi Polisi Dyluniad Digidol ar waith.	Karen Jones	Hydref 2015
Cwblhau gwaith i ddiweddarau cynnwys y wefan.	Jonathan Lewis	Mawrth 2016
Sicrhau bod y wefan yn cydymffurfio â gofynion Cynllun Iaith Gymraeg y Cyngor/Safonau Cymru.	Jonathan Lewis	Mawrth 2016
Gyda chymorth Grŵp Gweithredu'r Rhwydwaith Anabledd, y Cyngor Ieuenctid, y Cyngor Pobl Hŷn, Fforwm Lleiafrifoedd Ethnig a Du, Fforwm Lesbiaidd Hoyw Deurywiol a Thrawsrywiol, rhoi dulliau profi defnyddwyr ar waith wrth ddatblygu gwefannau.	Steff Griffiths	Parhaus
Datblygu catalog ar-lein o wybodaeth gyhoeddus.	Steff Griffiths	Mawrth 2016
Sicrhau bod datblygiadau'r we yn "addas ar gyfer dyfeisiau symudol".	Steve John	Parhaus
Sefydlu 'Amcan' y porth ymgynghori corfforaethol fel gofyniad ar gyfer yr holl ymarferion ymgynghori â'r cyhoedd.	Anita James	Hydref 2015

Mesurau

Nifer y gwe-dudalennau a ddiweddarwyd.

% y gwe-dudalennau sy'n gwbl ddwyieithog.

% y cynnydd yn nifer y bobl sy'n mynd ar y wefan am y tro cyntaf.

% y cwsmeriaid sy'n mynegi barn gadarnhaol am y wefan.

Sgôr SOCITM

% yr ymarferion ymgynghori cyhoeddus a gyflwynwyd drwy 'Amcan'.

Nifer yr ymgynghoreion sy'n defnyddio'r porth ymgynghori corfforaethol.

Nifer y cwsmeriaid a gynorthwyir i ddefnyddio opsiynau hunanwasanaeth gan staff Siop dan yr Unto Gwasanaethau Cwsmeriaid.

% y trafodion a gwblheir ar-lein pan fo 'ar-lein' yn opsiwn i gwsmeriaid.

Amcan 2: Gwella **mynediad i wybodaeth** drwy ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Prosiect 2: Cynyddu hygyrchedd gwybodaeth/dogfennaeth.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Karen Jones

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Gweithio gyda'r grwpiau cydraddoldeb i adolygu'r canllawiau ar wybodaeth hygyrch.	Anita James a Steff Griffiths	Mawrth 2016
Hybu defnyddio canllawiau ar wybodaeth hygyrch.	Anita James	Parhaus
Sicrhau cydymffurfio parhaus â Hunaniaeth Gorfforaethol y cyngor i sicrhau bod y fformat, ffont priodol etc. yn cael eu defnyddio.	Steff Griffiths	Mawrth 2016
Sicrhau bod iaith gynhwysol sy'n ddiwylliannol briodol yn cael ei defnyddio mewn dogfennau gwybodaeth i'r cyhoedd.	Anita James	Mawrth 2016
Sicrhau bod yr iaith Gymraeg yn cael ei hystyried ar gam dylunio a datblygu unrhyw ddogfennau gwybodaeth gyhoeddus/maes gwasanaeth.	Anita James a Steff Griffiths	Parhaus
Hyrwyddo lluniau o bobl â nodweddion gwarchoddedig mewn gwybodaeth gyhoeddus a ddarperir gan y cyngor.	Steff Griffiths	Mawrth 2016

Mesurau

Nifer y ceisiadau am wybodaeth gyhoeddus mewn fformatau gwahanol.

Nifer y bobl sy'n mynd i dudalennau arweiniad ar fformatau eraill.

Nifer y cwynion a gefnogir o ran defnyddio iaith sy'n amhriodol yn ddiwylliannol/ansensitif.

Nifer y cwynion a gefnogir sy'n ymwneud â chydymffurfio â Chynllun Iaith Gymraeg y cyngor.

Amcan 3: Gwella **mynediad i wasanaethau** drwy ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Prosiect: Gwella mynediad i ddarpariaeth y Gwasanaethau Cymdeithasol.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Angela Thomas

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Dadansoddi proffil plant ar y gofrestr amddiffyn plant a phlant sy'n derbyn gofal a phroffil gofalwyr maeth presennol i lywio rhaglen recriwtio a chadw.	Rheolwr Perfformiad a Dadansoddi - Gwasanaethau i Blant.	Medi 2016
Dadansoddi proffil oedolion a gyfeirir i'r gwasanaethau cymdeithasol i dderbyn gwasanaeth a'r rhai y bernir eu bod yn gymwys i dderbyn gwasanaethau i lywio trefniadau comisiynu yn y dyfodol.	Rheolwr Perfformiad a Dadansoddi - Gwasanaethau i Oedolion.	Medi 2017
Dadansoddi proffil defnyddwyr gwasanaeth presennol i bennu unrhyw fylchau yn nifer y gwasanaethau a ddefnyddir gan grwpiau penodol.	Rheolwyr Perfformiad a Dadansoddi - Gwasanaethau i Oedolion/Gwasanaethau i Blant.	Rhagfyr 2016
Cynnwys grwpiau penodol i ystyried rhwystrau posib sy'n atal pobl rhag defnyddio gwasanaethau.	Pennaeth Gofal yn y Gymuned a Chomisiynu/Gwasanaethau i Blant	Rhagfyr 2016
Dadansoddi'r data i lywio newidiadau priodol i wasanaethau er mwyn diwallu anghenion grwpiau penodol.	Pennaeth Gofal Cymunedol a Chomisiynu/Gwasanaethau i Blant	Rhagfyr 2016

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Cynnwys rhwydweithiau presennol wrth ddatblygu gwybodaeth a chyngor wrth roi'r Ddeddf Gofal Cymdeithasol a Llesiant ar waith.	Pennaeth Gofal Cymunedol a Chomisiynu/Gwasanaethau i Blant	Mawrth 2016

Mesurau

Llunio proffil cydraddoldeb ar gyfer plant sy'n derbyn gofal.

Llunio proffil cydraddoldeb ar gyfer gofalwyr maeth.

Llunio proffil cydraddoldeb ar gyfer defnyddwyr gwasanaethau i oedolion.

Newidiadau i broffiliau cydraddoldeb a wnaed yn dilyn camau gweithredu.

Amcan 4: Monitro gwybodaeth a data yn effeithiol er mwyn nodi anfanteision a brofir gan bobl oherwydd eu nodweddion gwarchoddedig.		
Prosiect: Datblygu systemau monitro cadarn o fewn gwasanaethau.		
Swyddog â Chyfrifoldeb: Karen Jones		
Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Archwilio Asesiadau Effaith Cydraddoldeb i nodi: <ul style="list-style-type: none"> • meysydd i'w gwella • arfer da • meysydd lle mae angen hyfforddiant ychwanegol 	Rhian Headon	Hydref 2015
Defnyddio'r gwersi a ddysgwyd o'r broses Asesiad Effaith Cydraddoldeb, y digwyddiad cynllunio cyllideb a digwyddiadau cynnwys perthnasol eraill i nodi bylchau mewn gwybodaeth am/dealltwriaeth o'r nodweddion gwarchoddedig amrywiol.	Rhian Headon	Hydref 2015
Ymgymryd â gwaith datblygu gyda grwpiau presennol er mwyn rhoi sylfaen fwy cadarn, e.e. Fforwm Lleiafrifoedd Ethnig a Du a Grŵp Gweithredu'r Rhwydwaith Anabledd.	Rhian Headon	Parhaus
Sicrhau bod data staff a fonitryd yn cael ei gasglu, ei fewnbynnu a'i ddiweddarau drwy'r system VISION yn rheolaidd yn ystod y cyfnod y cyflogir staff â'r cyngor, e.e. <ul style="list-style-type: none"> • ymuno â'r cyngor • newid swydd o fewn y cyngor 	Sheenagh Rees	Mawrth 2017
Darparu arweiniad a chyngor i swyddogion drwy roi adborth ar ymarferion ymgynghori.	Rhian Headon	Mawrth 2016
Adborth ar ymarferion ymgynghori i fod ar gael drwy'r amcan.	Rhian Headon ac Anita James	Mawrth 2016

Mesurau

% yr Asesiadau Effaith Cydraddoldeb a archwiliwyd.

Nifer y camau gweithredu gwella a nodwyd o'r archwiliad Asesiadau Effaith Cydraddoldeb

% y camau gweithredu gwella a gwblhawyd.

Nifer y bobl sy'n cymryd rhan yn y Fforwm Lleiafrifoedd Ethnig a Du a Grŵp Gweithredu'r Rhwydwaith Anabledd.

Amcan 5: Cyflwyno **hyfforddiant i staff** yn unol â gofynion y Ddeddf Cydraddoldeb.

Prosiect 1: Adolygu hyfforddiant staff yn unol â gofynion y Ddeddf Cydraddoldeb.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Lynne Doyle

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Cyflwyno sesiynau hyfforddiant ar amrywiaeth o destunau penodol: <ul style="list-style-type: none">- Sgiliau Hanfodol.- Ymwybyddiaeth o Ddyslecsia.- Troseddau Casineb.- Ymwybyddiaeth o Anabledd.- Masnachu Pobl.- Ymwybyddiaeth o Wrth-eithafiaeth - ATAL.- Ymwybyddiaeth o Drawsrywiaeth.- Aseidiadau Effaith Cydraddoldeb.- Cyfrifoldebau'r Ddeddf Cydraddoldeb.- Camfanteisio'n Rhywiol.- Ymwybyddiaeth o Bobl Roma.- Ymwybyddiaeth o Sipsiwn a Theithwyr.- Ymwybyddiaeth o Ddementia.- Ymwybyddiaeth Ddiwylliannol.- Gwahaniaethu ar Sail Oedran.	Lynne Doyle	2015-16 Tachwedd 2015 2015-16 Ionawr 2016 2015-16 2015-16 2015-16 2015-16 2015-16 2015-16 2015-16 Hydref 2015 Hydref 2015 2015-16 2015-16

Mesurau

Nifer y staff sy'n mynychu hyfforddiant ar bob testun penodol.

% y rhai sy'n cymryd rhan mewn sesiynau hyfforddi sy'n ystyried bod yr hyfforddiant wedi cyflawni'r amcanion a bennwyd ar gyfer y rhaglen.

Amcan 6: Gwella **mynediad i'r amgylchedd** drwy ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Prosiect 1: Gwella hygyrchedd corfforol i swyddfeydd dinesig ac adeiladau eraill y cyngor ac ynddynt.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Mike Roberts

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Adolygu arwyddion yn y swyddfeydd dinesig ac adeiladau eraill y cyngor yn unol â BS8300, RNIB	Richard Jenkins	Chwefror 2016
Adnewyddu arwyddion mewn adeiladau dinesig fel y bo'n briodol.	Richard Jenkins	Chwefror 2016
Adolygu mynedfeydd ac allanfeydd swyddfeydd dinesig a'u haddasu lle y bo'n briodol.	Richard Jenkins	Chwefror 2016
Sefydlu system ar gyfer adolygu mynediad i adeiladau'r cyngor yn rheolaidd a'i haddasu lle y bo'n briodol.	Richard Jenkins	Parhaus 2015
Sicrhau bod mynediad i doiledau yn y swyddfeydd dinesig yn addas i'r cyhoedd eu defnyddio lle y bo'n briodol.	Richard Jenkins	Hydref 2015
Adolygu hygyrchedd synhwyrdd yn y swyddfeydd dinesig ac adeiladau eraill y cyngor.	Richard Jenkins	Parhaus
Cydgysylltu â'r Rheolwr Cefnogi Synhwyrdd, a phartneriaid eraill ynghylch materion penodol sy'n effeithio ar bobl â nam ar y golwg a'r clyw.	Richard Jenkins	Parhaus
Gwella'r arwyddion wrth fynedfa Canolfan Ddinesig Castell-nedd.	Richard Jenkins	Tachwedd 2015
Adeiladu toiled i bobl anabl ger yr ystafelloedd pwyllgor yng Nghanolfan Ddinesig Port Talbot.	Richard Jenkins	Medi 2015
Parhau i gynnal archwiliadau o adeiladau'r cyngor a blaenoriaethu gwaith a nodwyd i wella hygyrchedd yr amgylchedd.	Richard Jenkins	Parhaus

Mesurau

Nifer y cwynion a gefnogwyd o ran hygyrchedd.

% y cwynion a gefnogwyd o ran hygyrchedd.

Amcan 6: Gwella mynediad i'r amgylchedd drwy ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.		
Prosiect 2a: Sicrhau bod celfi, arwyddion, colofnau goleuadau stryd etc. mewn mannau priodol.		
Swyddog â Chyfrifoldeb: Mike Roberts		
Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Gweithio gyda Grŵp Gweithredu'r Rhwydwaith Anabledd, Partneriaeth Castell-nedd Port Talbot Mwy Diogel a grwpiau perthnasol eraill i ystyried ailosod colofnau golau stryd yn briodol fel rhan o'r cynllun gweddnewid goleuadau stryd.	Mike Key	Medi 2016
Gweithio gyda Grŵp Gweithredu'r Rhwydwaith Anabledd, Partneriaeth Castell-nedd Port Talbot Mwy Diogel a grwpiau perthnasol eraill lle y bo'n briodol i ystyried gwelliannau mynediad fel rhan o waith cynnal a chadw amgylcheddol sylweddol.	Andrew Lewis	Parhaus
Sicrhau bod cyfarpar chwarae'r datblygiad ysgol newydd ar Rodfa'r Gorllewin yn addas i blant ag anableddau corfforol.	Andrew Lewis	Ionawr 2016
Sicrhau bod meinciau newydd mewn parciau yn addas i bobl ag anableddau corfforol.	Andrew Lewis	Parhaus
Parhau i sicrhau bod safleoedd bus yn addas i bob defnyddiwr.	Andrew Lewis	Parhaus
Parhau i rannu a hyrwyddo arfer da mewn perthynas â chydaddoldeb yn ein meysydd gwasanaeth.	Andrew Lewis	Parhaus

Mesurau

Nifer y canmoliaethau a dderbyniwyd am hygyrchedd.

% y cwynion a gefnogwyd o ran hygyrchedd.

Amcan 6: Gwella **mynediad i'r amgylchedd** drwy ddiwallu anghenion pobl o grwpiau gwarchoddedig lle bo'r rhain yn wahanol i anghenion pobl eraill.

Prosiect 2b: Dylunio a chyflwyno prosiectau adfywio.

Swyddog â Chyfrifoldeb: Mike Roberts

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Cynnwys grwpiau rhanddeiliaid, gan gynnwys y rhai hynny sy'n cynrychioli pobl o grwpiau gwarchoddedig, i lywio dyluniad a chyflwyniad prosiectau adfywio.		
<p>Ystyried lleoliad ac arddull celfi stryd yn y prosiectau adfywio canlynol.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwelliannau Heol yr Orsaf Isaf. • Gwelliannau i lan yr afon yn y Parc Gwyrdd. • Llwybr yr Harbwr. • Hwb Trafnidiaeth Integredig Port Talbot. • Ailddatblygu canol tref Castell-nedd - Cam 1. 	Ian Williams	<p>Medi 2015 Mehefin 2016 Mawrth 2016 Rhagfyr 2016 Tachwedd 2015</p>
<p>Penderfynu, ar y cyd â'r grwpiau perthnasol, ar arwyddion priodol etc. yn y prosiectau adfywio canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwelliannau Heol yr Orsaf Isaf. • Gwelliannau i lan yr afon yn y Parc Gwyrdd. • Llwybr yr Harbwr. • Hwb Trafnidiaeth Integredig Port Talbot. • Ailddatblygu canol tref Castell-nedd - Cam 1. 	Ian Williams	<p>Medi 015 Mehefin 2016 Mawrth 2016 Rhagfyr 2016 Tachwedd 2015</p>

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
<p>Sicrhau bod mynediad yn addas i'r cyhoedd ddefnyddio'r cyfleusterau, yn enwedig yn y prosiectau adfywio canlynol, ac adolygu hyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwelliannau Heol yr Orsaf Isaf. • Gwelliannau i lan yr afon yn y Parc Gwyrdd. • Llwybr yr Harbwr. • Hwb Trafnidiaeth Integredig Port Talbot. • Ailddatblygu canol tref Castell-nedd - Cam 1. 	Ian Williams	<p>Medi 2015 Mehefin 2016 Mawrth 2016 Rhagfyr 2016 Tachwedd 2015</p>
<p>Cydweithio â'r penseiri a phartneriaid eraill ynghylch materion penodol sy'n effeithio ar bobl â phroblemau symudedd yn y prosiectau adfywio canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwelliannau Heol yr Orsaf Isaf. • Gwelliannau i lan yr afon yn y Parc Gwyrdd. • Llwybr yr Harbwr. • Hwb Trafnidiaeth Integredig Port Talbot. • Ailddatblygu Canol Tref Castell-nedd - Cam 1. 	Ian Williams	<p>Medi 2015 Mehefin 2016 Mawrth 2016 Rhagfyr 2016 Tachwedd 2015</p>

Mesurau

Nifer y canmoliaethau a dderbyniwyd am hygyrchedd.
% y cwynion a gefnogwyd o ran hygyrchedd.

Amcan 7: Lleihau bylchau ym mherfformiad addysgol disgyblion yn sgîl eu nodweddion gwarchoddedig.		
Prosiect 1: Cynyddu lefelau presenoldeb disgyblion â'r nodweddion gwarchoddedig.		
Swyddog â Chyfrifoldeb: Chris Millis		
Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawni Erbyn
Swyddogion presenoldeb i gefnogi ysgolion er mwyn casglu data am nodweddion gwarchoddedig.	Huw Roberts	Parhaus
Uned ddata i ddarparu gwybodaeth fisol am bresenoldeb i nodi tueddiadau am ddisgyblion mewn grwpiau a nodir.	Carl Glover	Parhaus
Gwasanaeth Lles Addysg i werthuso data er mwyn cynorthwyo ysgolion wrth ddatblygu strategaeth cynnwys fel rhan o'u cynllun gweithredu presenoldeb a gyflwynir bob blwyddyn (mis Medi) yn unol â'r cytundeb partneriaeth presenoldeb.	Huw Roberts	Parhaus
Dadansoddi gwybodaeth am bresenoldeb mewn perthynas â grwpiau a nodwyd a hysbysu swyddogion perthnasol er mwyn datblygu strategaethau cynnwys gyda disgyblion a nodwyd.	Huw Roberts	Parhaus

Mesurau

Lleihau'r gwahaniaeth o 0.1% rhwng bechgyn a merched mewn ysgolion cynradd a chynnal y statws cyfartal mewn ysgolion uwchradd.

Lleihau'r gwahaniaeth o 1.5% rhwng disgyblion AAA a disgyblion eraill mewn ysgolion cynradd a 2.6% mewn ysgolion uwchradd (mae disgyblion AAA yn fwy tebygol o gael anabledd na disgyblion nad oes ganddynt AAA).

Cynnal cydraddoldeb presenoldeb rhwng disgyblion a ddisgrifir fel Prydeinig Gwyn a Phrydeinig heb fod yn Wyn mewn ysgolion cynradd a chynnal lefel uchel mewn ysgolion uwchradd - 1.6% yn uwch na Phrydeinig Gwyn.

Lleihau'r gwahaniaeth o 4% rhwng Teithwyr a disgyblion nad ydynt yn Deithwyr mewn ysgolion cynradd a chynnal y canran uchel mewn ysgolion uwchradd (4.7% yn uwch na disgyblion nad ydynt yn Deithwyr).

Amcan 7: Lleihau bylchau ym mherfformiad addysgol disgyblion yn sgîl eu nodweddion gwarchoddedig		
Prosiect 2: Lleihau'r bylchau rhwng cyrhaeddiad perfformiad addysgol bechgyn a merched yng Nghyfnodau Allweddol (CA) 1, 2 a 3.		
Swyddog â Chyfrifoldeb: Chris Millis		
Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Mynd i'r afael â meysydd dysgu ac addysgu i sicrhau bod y cwricwlwm yn ddiddorol ac yn heriol i fechgyn a merched.	Ymgynghorwyr Her y Gwasanaeth Datblygu Addysg a Chynhwysiad (EDIS)	Parhaus
Hyfforddiant ar gyfer holl staff yr ysgol i sicrhau bod modelau Dysgu ac Addysgu da yn gyson o ran llythrennedd a rhifedd yn ein hysgolion.	Swyddogion Datblygu Athrawon ar gyfer Llythrennedd/Rhifedd.	Parhaus
Hyfforddi staff ysgolion i sicrhau bod modelau Dysgu ac Addysgu da o ran AAA/ADY ar waith yn gyson yn ein hysgolion.	Swyddog Datblygu Athrawon ar gyfer ADY.	Parhaus
Nodi arfer da lle mae ysgolion yn arddangos tystiolaeth sy'n gyson gref mewn perthynas â chyrhaeddiad bechgyn.	EDIS Ymgynghorwyr Her	Parhaus
Rhannu arfer da drwy ddatblygu Hwb.	Ymgynghorwyr Her y Gwasanaeth Datblygu Addysg a Chynhwysiad (EDIS)	Parhaus
Hyfforddiant cyfredol er mwyn i Benaethiaid fonitro grwpiau o ddisgyblion yn effeithiol gan sicrhau eu bod yn gwneud cynnydd priodol yn seiliedig ar gyflawniad blaenorol.	Mike Daley	Parhaus

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Pob Pennaeth a Dirprwy Bennaeth i dderbyn hyfforddiant cyfredol ar ddadansoddi data, hunanwerthuso, datblygu a'r Cynllun Gwella Ysgol mewn perthynas â chyrhaeddiad neu dangyflawniad disgyblion a nodwyd.	Mike Daley	Parhaus
Hyfforddiant cyfredol gyda meddalwedd olrhain INCERTS i Benaethiaid, Dirprwy Benaethiaid a Chydlynwyr Asesu gan ganolbwyntio ar ferched a/neu fechgyn sy'n tangyflawni yn ôl grwpiau olrhain.	Mike Daley/ Ann Stoker	Parhaus

Mesurau

Mae rhaglen hyfforddi ranbarthol gynhwysfawr ar gael i bob ysgol ar gyfer llythrennedd a rhifedd. Rhaglenni hyfforddi rheolaidd ar gyfer ADY, yn enwedig sesiynau diweddarau ar gyfer cydlynwyr.

Datblygu cefnogaeth ysgol i ysgol ym mhob ysgol drwy'r gyfres o gefnogaeth y penderfynwyd arni yn Ymweliad Craidd yr Hydref. Mae hyn yn unigryw ar gyfer pob ysgol ac fe'i cefnogir gan y prosiect 'Lift as you Climb' mewn ysgolion cynradd.

Bellach mae data olrhain unigol yn yr ALI ar gyfer pob disgybl sy'n cynnwys asesiadau athrawon, sgorau profion a data cyd-destunol dros amser. Cesglir y data hwn gan yr uned ddata ac fe'i rhennir gyda phob ysgol.

Cyflwynwyd hyfforddiant helaeth ar gyfer pob uwch-arweinydd (gan gynnwys llywodraethwyr) ar hunanwerthuso a chynllunio gwelliant. Mae templedi ar gyfer y ddau adroddiad hefyd wedi cael eu darparu i bob ysgol.

Mae hyfforddiant Hwb helaeth wedi cael ei ddarparu ar gyfer pob ysgol yn yr awdurdod.

Amcan 8: Sicrhau bod ein prosesau cyflogi a recriwtio'n hybu tegwch a chydaddoldeb i bawb.		
Swyddog â Chyfrifoldeb: Sheenagh Rees		
Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Polisiau Cyflogaeth		
Adolygu'n polisiau cyflogaeth bob tair blynedd:- <ul style="list-style-type: none"> • Polisi a Gweithdrefn Datgelu Camarfer • Polisi a Gweithdrefn Achwyn • Polisi Trais yn y Cartref • Cyfle Cyfartal mewn Polisi Cyflogaeth • Polisi Gweithio Hyblyg 	Diane Hopkins	Hydref 2015 Mehfin 2016 Medi 2016 Tachwedd 2016 Medi 2017
Prosesau Recriwtio		
Cynnal hyfforddiant ar gyfer rheolwyr recriwtio sy'n amlinellu eu cyfrifoldebau o dan y Ddeddf Cydraddoldeb, gan wneud addasiadau rhesymol, yn y cyfweiliad ac wrth ystyried yr ymgeisydd gorau ar gyfer y swydd, a sicrhau proses deg a thryloyw.	Diane Hopkins	Parhaus
Gwybodaeth am Fonitro'r Gweithlu		
Casglu gwybodaeth am nodweddion gwarchoddedig (mae hyn yn rhan o Brosiect Datblygu VISION ac mae angen rhoi cymeradwyaeth er mwyn i'r datblygiad hwn gael ei flaenoriaethu gan y Bwrdd Effeithlonrwydd).	Cath Lewis	Mawrth 2016
Adrodd Blynyddol		
Llunio a chyhoeddi adroddiad blynyddol ar wybodaeth am gyflogaeth fesul nodwedd warchoddedig. (gweler uchod)	Cath Lewis	Medi 2015

Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol	Cyflawnwyd gan
Ymgynghori â'r Undebau Llafur		
Ymgynghori'n barhaus ar fonitro datblygiadau ac amcanion y dyfodol. Mae'r rhain i'w cynnwys ar yr agenda bob blwyddyn ar gyfer Fforwm LGS.	Diane Hopkins	Ebrill 2016

Mesurau

Nifer y staff sy'n mynd i hyfforddiant recriwtio.

% y staff fu mewn sesiynau hyfforddiant a oedd yn ystyried bod eu gwybodaeth wedi gwella.

Nifer y cwynion am recriwtio.

Adroddiad am fesurau eraill yn yr Adroddiad Gwybodaeth am Gyflogaeth a Chydraddoldeb blynyddol. (DOLEN)

Amcan:	Amcan Cyflog y Rhywiau	
Prosiect:	Datblygu data cyflog/cyflogaeth ymhellach er mwyn i ni ddeall yn well y rhesymau dros y bwch rhwng cyflogau'r rhywiau a nodi unrhyw gamau y gellir eu cymryd i leihau'r bwch cyflog.	
Swyddog â Chyfrifoldeb:	Sheenagh Rees	
	Cam Gweithredu	Swyddog Arweiniol
	Cyflawnwyd gan	
	Datblygu data tâl/cyflogaeth ymhellach	
	Mynd i'r afael ag anghysondebau sydd eisoes yn bodoli.	Cath Lewis
	Nodi unrhyw fylchau yn y data a mynd i'r afael â hwy.	Cath Lewis
	Adrodd Blynyddol	
	Llunio a chyhoeddi gwybodaeth am y blwch cyflog yn yr adroddiad blynyddol ar wybodaeth am gyflogaeth.	Diane Hopkins
	Cyflogau Cychwynnol	
	Penderfyniad polisi y bydd yr holl ddechreuwr newydd yn dechrau ar bwynt isaf y raddfa. Caiff hyn ei fonitro drwy'r Ffurflen Monitro Cyflogau Cychwynnol.	Diane Hopkins
		Parhaus

Mesurau

Mesur y bwch rhwng cyflog y rhywiau gan ddefnyddio'r dull canlynol:

- Y gwahaniaeth mewn ffigurau unigol rhwng enillion cyfartalog yr awr dynion a menywod wedi'i gyfrifo drwy gyfeirio at dâl cyfartalog yr holl weithwyr benywaidd a thâl cyfartalog yr holl weithwyr gwrywaidd. Nifer y dechreuwr newydd sy'n dechrau uwchben pwynt isaf y raddfa.

